

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 9 Cb 174/1998 z 8. augusta 2018 a uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 9 Cb 174/1998 z 9. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 Cb 174/1998 z 8. augusta 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka“) a sp. zn. 9 Cb 174/1998 z 9. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie sudcu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval „ako strana konania vedeného pred Okresným súdom Galanta pod sp. zn.: 9Cb/174/1998, pričom mu v priebehu konania bolo priznané úplné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Medzičasom podal sťažovateľ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.09.2017, č. k.: 21 Cob/72/2016-905 v zákonom stanovenej lehote dovolanie. V rámci konania o dovolaní ešte pred súdom prvej inštancie tento súd ustálil, že u sťažovateľa sa od času, kedy mu bolo súdom priznané oslobodenie od súdnych poplatkov zmenili majetkové pomery. Okresný súd Galanta následne uznesením zo dňa 09.05.2018, č. k.: 9Cb/174/1998-942 sťažovateľovi ako žalobcovi odňal so spätnou účinnosťou oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v rozsahu 4 %. Následne bol sťažovateľ vyzvaný k zaplateniu súdneho poplatku za dovolanie vo výške 414,- EUR.

Voči predmetnému čiastočnému vyrubeniu súdneho poplatku za dovolanie podal sťažovateľ žiadosť zo dňa 13.06.2018, ktorou opätovne žiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (ďalej len „opätovne podaná žiadosť o priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku“, pozn.), nakoľko koncom mesiaca apríl 2018 prestal byť zamestnancom a bol nútený si otvoriť živnosť, z ktorej v danej dobe nemal žiaden príjem a jeho manželka bola toho času od marca 2018 na dlhodobej PN a poberala len nemocenské dávky z minimálnej mzdy. Žiadosť bola písomne doplnená dňa 20.07.2018. Súd prvej inštancie svojim zastavujúcim uznesením (napadnutým rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka, pozn.) zastavil dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku, pričom ako sám uvádza v bode 11 odôvodnenia, o žiadosti sťažovateľa ani len nerozhodoval, nakoľko o oslobodení od platenia súdneho poplatku bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 09.05.2018, č. k.: 9Cb/174/1998-942, a preto sa jedná o krátky časový úsek od žalobcovej opätovnej žiadosti, žalobca však v predmetnej žiadosti uvádzal nové skutkové okolnosti, ktoré pri skoršom rozhodovaní neboli vôbec zohľadnené.

Nakoľko postup súdu prvej inštancie považoval sťažovateľ za nesprávny, predmetné uznesenie napadol sťažnosťou ako riadnym opravným prostriedkom, o ktorom bolo rozhodnuté konečným uznesením (napadnutým rozhodnutím sudcu, pozn.).“

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti argumentuje tým, že v bode 23 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sudcu okresný súd konštatoval, že sťažovateľ v podanej sťažnosti preukázal zmenu majetkových pomerov svojej manželky, a nie seba. Uvádza, že medzi sťažovateľom a jeho manželkou trvá bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, preto zmena majetkových pomerov jedného z manželov musí byť logicky zasahujúca aj majetkovú sféru druhého z manželov. Napokon uvádza, že pokiaľ okresný súd nerozhodoval o opätovne podanej žiadosti o priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku, založil tým stav odopretia spravodlivosti, pretože sa zbavil svojej povinnosti vo veci konať a rozhodnúť.

4. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej vyslovil porušenie v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv, aby napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka a napadnuté rozhodnutie sudcu zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto je zákon č. 314/2018 Z. z.

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu konkrétnemu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka, keďže bolo meritórne preskúmané sudcom na základe sťažnosti. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

10. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

11. Okresný súd pri posudzovaní oslobodenia od súdnych poplatkov vychádzal zo sťažovateľom zdokladovaného stavu majetkových pomerov a príslušnej lustrácie zo Sociálnej poisťovne. Úlohou ústavného súdu nie je opätovne prehodnocovať posúdenie

majetkových pomerov sťažovateľa, ale preskúmať, či sa posúdenie neprieči spravodlivosti. Vo veci stojí v protipozícii k tvrdenej strate zamestnania, dlhom a poberaným minimálnym nemocenským dávkam manželky aj tvrdené otvorenie živnosti a predchádzajúce zamestnanie s pravidelným mesačným príjmom. Ostatne výška súdneho poplatku predstavuje 400 € k hodnote sporu 101 988, 31 € s príslušenstvom. Pomerovanie majetkovej situácie sťažovateľa v prejednávanej veci nevykazuje znaky arbitrárnosti. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí sudcu tiež vysvetlil potrebu revidovania oslobodenia od súdnych poplatkov. V ústavnej sťažnosti je tvrdené aj odopretie spravodlivosti, pretože okresný súd mal opomenúť zaoberať sa opätovne podanou žiadosťou o priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku. Ústavný súd vec vníma viac z pohľadu neochoty sťažovateľa vzdať sa oslobodenia od súdnych poplatkov, čo je pochopiteľné. Na druhej strane vo veci je v tomto kontexte možné badať aj istý náznak obštrukcie, pretože sťažovateľ, keď bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy (t. j. do 14. júna 2018), o oslobodenie súdneho poplatku opätovne požiadal 13. júna 2018 (t. j. deň pred uplynutím lehoty), súdny poplatok nezaplatil a žiadosť doplnil 20. júna 2018 podľa tvrdenia okresného súdu „*dotatočným predložením dôkazov o tých istých skutočnostiach*“, čo ostalo pred ústavným súdom nespochybnené.

12. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu sudcu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu